პროლეტარელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდითო!

ფასი 5 კაპ.

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების — და — სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კაბელის (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 69, მეორე სართული
რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმეებისა დღის 10 საათიდან და მის 12 საათამდე.
ტელეფ. { რედაქტორის 14—76 / მდივნის 10—58

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პროსპექტი, № 54, ტელეფონი № 8—81.
ხელისმოწერის ფასი
მეშვ. - მოსამსახურე თვითეული, გლეხების წითელარმიელების, მოწ.-ფეების და მასწავლებლის თვისა — 1 მან., დანარჩენებისთვის—1 მან., 30 კ.
საქართველოს ფოსტებში: ნონპარელის სტრიქონი ტექსტის ბოლოში—80 კაპ., ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.; საქართველოს გარეთ: ტექსტის ბოლოს ნონპარელის სტრიქ.—1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მან.; განცხადებელი, გარდა განცხადების ფასისა, იხდის 10 % სარეკლამო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთჯერ ტექსტის შეუცვლელად—შეღავათი შეთანხმებით. მთავარ კანტორაში განცხადებები მიიღება 9-დან 3½ საათამდე. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. საშვლოვიანო განცხადებები—15, 20 და 25 მან. „კომუნისტი“-ს ექსპედიცია მთავრობისეულია კაბელის ქ. № 68, ტელ. 5—43

დღიური

— დაიხურა საკავშირო ცაკის სესია.
— ამხ. კარახანის გამგზავრება თურქეთში.
— საფრანგეთი იარაღს აწვდის პოლონეთს.
— ავსტრიის პარლამენტმა მიიღო კონსტიტუციის ექტი.
— კომდეპუტატების გამოსვლა პოლონეთის ხალხამენ.
— კუნძულ გაიტის მცხოვრებთა აჯანყება შეერთებულ შტატების წინააღმდეგ.
— გადადგა პოლონეთის მთავრობა.

სამშაბათი, 10 დეკემბერი 1929 წ. — ყოველდღიური გაზეთი

ნანკინის მთავრობის დამხობის წინ

შანხაიში დაიწყო აჯანყება.—ჩან კაი-შიმ გადასწყვიტა გადადგეს

მუკდენ-საბჭოთა ოქმის თანახმად, გადადგა ალმ.-ჩინეთის რკინისგზების გამგეობის თავმჯდომარე ლუ-ჟუნ-ხუანი

ამერიკის პრესა უკმაყოფილებას გამოსთქვამს ჰუვერის ჩარევით ჩინეთ-საბჭოთა მოლაპარაკებაში

ხუთწლედი—ოთხ წელიწადში

მრეწველობის სწრაფი ზრდა თითქმის ყველა დარგში, მეტადრე სასოფლო - სამეურნეო მანქანათამშენებლობის დარგში, უაღრესად თამამ რეფოლიუციონერ ოცნებას გადაჭეშტბუული დიადი გარდატეხა სოფლად, კოლმეურნეობათა მშენებლობა, ეროვნული მშენებლობა, ფინანსიური და საერთაშორისო პოლიტიკა, — აი ის საკითხები, რომელნიც გუშინ დამთავრებული საბჭოთა კავშირის ცაკის სესიის მუშაობის საგანს შეადგენდნენ.

საბჭოთა კავშირის ცაკის მეორე სესიამ მიიღო სხვადასხვა დადგენილება, რომლებსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვთ ინდუსტრიალიზაციისა, კოლექტივიზაციისა და კაპიტალიზმის აღმოფხვრისათვის ჩვენს ქვეყანაში.

მეორე სესიის მიერ მიღებული 1929-30 წლის საკონტროლო ციფრები თვალსაჩინო ეტაპს წარმოადგენენ ხუთწლიანი გეგმის შესრულების გზაზე. მართლაც: გეგმიან მრეწველობისათვის საჭირო კაპიტალურ დაბანდებათა დარგში წლიური დავალების რაოდენობა 1929-30 წელს, საკონტროლო ციფრების მიხედვით, შეადგენს 3.423 ნლ. მანეთს. ხუთწლიანი გეგმით კაპიტალურ დაბანდებათა ასეთი რაოდენობა გათვალისწინებული იყო მხოლოდ ხუთწლედის უკანასკნელი წლისთვის. წლიური დავალების რაოდენობა მარცვლეულით დათესილი სიერცის მხრივ კოლექტიურ მეურნეობებში 1929-30 წელს შეადგენს 11 მლ. ჰექტარს. ეს ციფრი უახლოდგება ხუთწლედის მეხუთე წლის დავალებებს. სესიის მიერ მიღებული საკონტროლო ციფრების თანახმად, 1929-30 წელს ხუთწლედის მეორე წელიწადს, ხუთწლედის მესამე წელს კაპიტალურ დაბანდების პროგრამა 40 პროცენტით შესრულდება.

სესიის მუშაობაში მაქმალიური ყურადღება მიექცა სოფლის გარდაქმნის, კოლექტივიზაციის, მეურნეობათა გაფართოების, ბაზაზოგადოების უფრო ბაღალ ფორმებზე გადასვლის, სოფლად და კოლექტიურ მეურნეობათა შიგნით მიმდინარე კლასობრივი ბრძოლის, ახალი მსხვილი საბჭოთა მეურნეობების, სასოფლო - სამეურნეო მანქანათამშენებლობის და მანქანათა-მიწოდების საკითხებს.

დიადი გარდატეხა, რომელიც სოფლად ხდება, დღის წესრიგში აყენებს სხვადასხვა სახელმწიფო დაწესებულებათა გარდაქმნის საკითხს, პირველყოვლისა, ᲒᲬᲝᲗ-მომქმედების სახ. კომისარიატის გარდაქმნის საკითხს. პრაქტიკამ, მეტადრე ოთხნახევარი წლის პოპრაქტიკამ დაგვარწმუნა, რომ რესპუბლიკების მიწათ - მოქმედების სახ. კომისარიატებს მთლიანი ცენტრალური ხელმძღვანელობის გარეშე ალარ შეუძლიათ დაკანონებული კოლექტივიზაციის გზაზე შემდგარი სოფლის საჭიროებანი. ამ დებულების საუკეთესო საბუთს წარმოადგენს კოლექტიური მეურნეობათა ცენტრის, სამრეწველო-ფინანსური ცენტრის, სარეზერვო ცენტრის და სხვა ცენტრების შექმნა, რომელნიც თანდათანობით საერთო საკავშირო მიწათ-მოქმედების სახ. კომისარიატის ელემენტებს წარმოადგენენ. მიწათ-მოქმედების საერთო საკავშირო სახ. კომისარიატის შექმნით ცაკის მეორე სესიამ შესაძლებელი გახადა სოფლის მეურნეობის ინდუსტრიალიზაციის უფრო სწრაფი ტემპი კოლექტივიზაციასა და საბჭოთა მეურნეობების ზრდის საფუძველზე, შესაძლებელი გახადა მსხვილი სოციალისტური მეფუთმქედების უფრო ინტენსიური განვითარება.

სესიის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მუშაობას წარმოადგენს მის მიერ მიღებული სასოფლო - სამეურნეო მანქანათამშენებლობის გეგმა. ამ გეგმის ცხრიგში უაღრესი სიკეთადითა და სისრულით ახატები ლენინის ლოზუნგი „დავეწიოთ და გაეს“წროთ“ კაპიტალისტურ ქვეყნებს.

1931-32 წლის საბჭოთა კავშირი სასოფლო - სამეურნეო მანქანების 11 პროცენტით მეტს დაამზადებს, ვიდრე ამერიკამ დაამზადა 1928 წელს.

ᲡᲘᲚᲐᲒᲘᲜᲘᲡᲘᲡᲐ და ხარკოვის სატრაქტორო ქარხნები, რომელთა აგებაც წელს დაიწყება, წლიურად მოგვცემენ რაოდენობრივ ასი-ათას 30-50 ძალიან ტრაქტორს. აქ არ ვანგარიშობთ „ᲙᲐᲠᲚᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ“-ის 20-30 ათას ტრაქტორს და „ᲢᲠᲐᲥᲢᲝᲠᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐ“-ს პროდუქციის გადიდებულ პროგრამას. წელსვე ჩვენ მივიღებთ 5.000 კომბაინს, ხოლო 1932-33 წელს — 40 ათას კომბაინს. ეს საშუალებას მოგვცემს კომბაინები მოვახმაროთ იმ ნათესი სიერცის 58 პროცენტს, რომელიც შესაძლებლად ხდის კომბაინების გამოყენებას. 1932-33 წელს ასიგნობები სასოფლო - სამეურნეო მანქანათმშენებლობაზე 1.100 მილიონ მანეთს მიაღწევს. ეს ციფრები ერთხელ კიდევ ადასტურებენ, რომ მრეწველობის განვითარების რეგიონალიზაციონური ტემპის გარეშე შეუძლებელია უზრუნველყოფთ წვრილი საქონლის მომარაგიმ გლეხური მეურნეობის გარდაქმნა, შეუძლებელია შეექმნათ სოციალიზმი ჩვენს ქვეყანაში.

მთავრობის ბიუჯეტი, რომელიც მიიღო და დაამტკიცა სესიამ და რომელიც წელს 11,4 მილიარდ მანეთს უდრის, უზრუნველყოფს ფართო სოციალისტურ მშენებლობას. ბიუჯეტის დაუვარეთვის მიუხედავად, ყველა საბუთი, მაგალითად, ინდუსტრიალიზაციის სესხის წარმატება, მთლიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გეგმის შესრულება და სხვ., ადასტურებენ, რომ ბიუჯეტი რეალურია და იგი განხორციელდება.

მაშინ, როცა პატარა და დიდი იმპერიალისტური სახელმწიფოები კოლონიალურ პოლიტიკას აწარმოებენ, ინდოეთს სჩაგრავენ, ეგვიპტის ოკუპაციას ახდენენ, როცა მოწმენი ვხდებით ჩრდ. ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკისა მექსიკის, პანამის და ნიკარაგუას მიმართ — ამ დროს ტაჯიკის მოკავშირე რესპუბლიკის შექმნა წარმოადგენს იმ უფსკრულს კიდევ ერთ მაგალითს, რომელიც არსებობს იმპერიალისტურ ქვეყნების ერთ ენულ პოლიტიკასა და საბჭოთა მთავრობის ეროვნულ პოლიტიკას შორის.

მეორე სესიაზე მოსმენილ იქნა საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის მოხსენება ჩვენი და კაპიტალისტური სახელმწიფოების ურთიერთობის შესახებ. ამ საკითხისადმი განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევდა დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა, ინგლისთან, მიღწეული შეთანხმება მუკდენთან და ამერიკის, საფრანგეთის და ინგლისის ელჩებისა, რომელსაც შეგვიანებით შეუერთდა ფაშისტური იტალია. კელოგის პაქტის კალთის ქვეშ ამოფარებული ნოტის თეორეტიკული დიპლომატიური სტილის მიუხედავად, ნოტის აზრი სრულიად ნათელი იყო და საბჭოთა კავშირის მშრომელმა მასებმა იგი ჯეროვანად შეაფასეს — ჩასთვლელს მტრულ აქტად საბჭოთა კავშირის მიმართ.

სესიამ მოღიანად მოიწონა საბჭოთა მთავრობის სამშვიდობო პოლიტიკა და მიესალმა ᲛᲝᲠᲔᲚᲘ - ალმოსავლეთის განსაკუთრებულ არმიას, რომელიც ხელშესახები გაკეთილი მისცა ჩინელ გენერელებს.

მეორე სესია მუშაობდა ხუთწლედის მეორე წლის დამდეგს. მიმდინარე სამეურნეო წლის, პირველმა თვეებმა დაგვაჩვენეს, რომ აღებული ტემპი საკმაოდ დასაძლეველია, რომ მუშებმა მშრომელი გლეხობა და არმია უზრუნველყოფილია პურით, რომ პირველად მოხერხდა პარტიისა და მთავრობის დირექტივის შესრულება პურის სარეზერვო ფონდის შექმნის შესახებ, რომ საშუალო გლეხი უფრო და უფრო მეტად ებმის კოლმეურნეობირივ მოძრაობაში, რომ გამწვავებული კლასობრივი ბრძოლის წყალობით კულაკი უფრო და უფრო ირიყება ჩვენგან და რომ მიუხედავად ყოველგვარი სიძნელისა, დაბრკოლებისა და მავნებლობისა, ხუთწლიან გეგმას 4 წელიწადში განვახორციელებთ.

ამის საწინდარია, სხვათა შორის, დაბკერელი ბრიგადების პირველი ყრილობა. ის, რაც დაკვირდებამ სთქვეს ყრილობის ტრიბუნიდან, ის აღფრთოვანება, რომლითაც დაკვირდებანი და საუკეთესო მუშები იბრძვიან ქარხნებისა, ფაბრიკებისა და სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქციისათვის, ის მაგალითები, რომლებიც აუშვიარეებენ თვადადებულებსა და სტაკანოველ ლაზიანს და წარმოებისადმი, ის მაგალითები, რომლებიც ვეგზენებენ ახალ კომუნისტურ დამოკიდებულებას შრომისადმი, — ადასტურებენ პროლეტარიული მასების აქტივობის ბუმბერაზოლად გაძლიერებას სოციალისტური მშრნეობის საქმეში.

ხუთწლეულ 4 წელიწადში განვახორციელებთ!

„პრავდა“, 9 დეკემბერი.

ᲡᲐᲛᲮᲔᲠᲘᲗᲘ ᲝᲛᲘ ᲩᲘᲜᲔᲗᲨᲘ

ᲙᲐᲜᲙᲘᲐ ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲨᲘ

ᲨᲐᲜᲮᲐᲘ, 8 დეკემბერი. ყოველ საათში მოდის ახალ-ახალი ცნობები, რომლებიც ადასტურებენ ნანკინის მთავრობის მდგომარეობის შემდგომ გაუარესებას. სავაჭრო- სამრეწველო წრეებში პანიკა და დაბნეულობაა გამეფებული. მოსახლეობა აშკარა სიხარულით მოელის ყოველგვარ ცვლილებას იმ იმედით, რომ უარესი არაფერი მოხდება“.

ᲙᲐᲜᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲐ ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡ ᲓᲐ ᲜᲐᲜᲙᲘᲜᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ

ᲨᲐᲜᲮᲐᲘ, 8 დეკემბერი. 7 დეკემბერს სადგურ ჩანჩუსთან (ნანკინიდან 20 კილომეტრის მანძილზე, შანხაი-ნანკინის რკინის გზის ხაზზე) დაბანაკებულმა ჯარებმა უარი სთქვეს ნანკინისათვის დამოორჩილებაზე, გამოცხადეს დამოუკიდებლობა და განაიარაღეს ნანკინის ერთგული ჯარები.

საინტერესოა მიმოსვლა შანხაი-ნანკინს შუა შეწყვეტილია. ნანკინის ალაყაფის კარები დაკეტულია, გარნიზონი გააძლიერეს და სამხედრო წესები მოეღო სიმკაცრით ტარდება მოსახლეობის ყველა ფენების მიმართ.

შანხაის ხელისუფლებამაც მიიღო საგანგებო ზომები ვან-ტინ-ვეის მომხრეების შესაძლებელი აჯანყების წინააღმდეგ.

შანხაიში აჯანყებულმა ჯარებმა დამით სცადეს ხელში ჩაგდებით ლუხუაუს არსენალი. არის ცნობები არეულობისა და სროლის შესახებ შანხაის ჩინურ ნაწილში. (ადს)

ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲬᲔᲡᲔᲑᲘ ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲜᲐᲜᲙᲘᲜᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ

ᲨᲐᲜᲮᲐᲘ, 8 დეკემბერი. **შანხაიში გამოცხადდა სამხედრო მდგომარეობა**, ვინაიდან მიღებული ცნობა, რომ ფინ-იოი-სიანის ჯარები ᲪᲐᲜᲒᲐ გადავიდნენ შტეგვაზე ᲚᲘᲐᲝᲩᲘᲔᲚᲘ რაიონში (50 კილომეტრის მანძილზე ხაჯოოდან ჩრდილოთით დასავლეთით, მდ. ხანის დასავლეთ ნაპირზე).

ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘᲡ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ

ᲨᲐᲜᲮᲐᲘ, 8 დეკემბერი. აქ ხმობენ, რომ მიღებულია დეპეშა ტან-შენ-ჩისგან, რომელიც თავისი ჯარიანი სდგას ᲩᲔᲜ-ᲩᲘᲣᲜᲗᲡᲔ, და ადგა ლუნხაისა და პეიპინ-ბანკოოს რკინისგზა ერთმანეთს სჭრის (ხენანის პროვინციაში).

ტან-შენ-ჩი აცხადებს, რომ ᲕᲐᲜ-ᲢᲘᲜ-ᲕᲔᲘᲡ **ᲛᲮᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜ ᲛᲘᲔᲛᲪᲔ „ᲞᲐᲠᲢᲘᲠᲜᲘᲡ ᲐᲠᲛᲘᲐᲡ“** სარდალის პოსტი და **მოახდინა ჯარების მობილიზაცია „ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲮᲔᲚᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ“**. ტან-შენ-ჩი ამასთანავე აცხადებს, რომ არის პარტიისა და სუნ-იატ-სენის სამი პრინციპის ერთგული.

ფინ-იოი-სიანის გენერალმა **ᲗᲣᲜ-ᲤᲣ-ᲩᲣᲗ**, რომელიც კაიგიაში იმყოფება, გამოსცა ბრძანება, რომელშიც იწონება ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘᲡ ᲒᲐᲜᲯᲐᲑᲐ.

ᲨᲔᲜᲨᲕᲜᲐ: ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘ, რომელიც ამეტად ᲛᲝᲠᲔᲚᲘ ᲐᲛᲢᲐᲪᲘᲐᲗᲘ ᲘᲧᲝᲡ ᲛᲝᲛᲙᲕᲓᲠᲘᲡ ᲩᲐᲜ-ᲙᲐᲘ-ᲨᲘᲡ წინააღმდეგ, გომინდანს შეუერთდა 1927 წ., „ᲩᲠᲓᲘᲚᲝᲗᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲔᲥᲡᲞᲔᲓᲘᲪᲘᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“ დროს. შემდეგ მასა და ჩან-კაი-შის შორის ჩამოვარდა პოლიტიკური უთანხმოება და ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘ იძულებული შეიქნა გაქცეულიყო იაპონიაში, სადაც ᲓᲐᲑᲘᲜᲔᲚᲘᲐ, მიიღო სარდლობა ᲒᲣᲜᲚᲘᲡᲒᲠᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲬᲘᲡ ᲩᲔᲜ-ᲩᲘᲣᲜᲗᲡᲔ-ᲩᲘᲡ ᲯᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, რომელიც თითქმის იმ ნაწილებისაგან შესდგებოდა, რომელსაც ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘ სარდლობდა 1927 —28 წ.

ᲣᲪᲮᲝᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲒᲔᲒᲔᲑᲘ

ᲨᲐᲜᲮᲐᲘ, 8 დეკემბერი. ინგლისისა და ამერიკის, განმარადგურებლები სასწრაფოდ გაემართნენ ნანკინისკენ, ეითხოდა უცხოელ მოკალაქეთა ევაკუაციის მიზნით. (ადს)

ᲠᲔᲠᲝ.ᲠᲐᲜᲓᲘᲜᲘᲡᲢᲔᲑᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲘᲐ

ᲞᲔᲙᲘᲜᲘ, 7 დეკემბერი. ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ცნობით, რეორგანიზაციონერების პარტიამ მოაწყო ნაციის გადამწყვეტი და პარტიის დამცველი ახალი არმია. „ᲐᲠᲛᲘᲐᲡ“ სათავეში აყენან ენ-სუ-შანი, ჩან-სიუე-ლიანი, ხან ფუ-ეუ და ტან-შენ-ჩი.

„ᲞᲔᲞᲘᲜᲘ ᲔᲜᲔᲚ ᲢᲐᲘᲜᲘᲡ“-ი ფიქრობს, რომ **ნანკინის** მთავრობის **დამხობა ახლა ადვილია**, მაგრამ უფრო ძნელი იქნება ახალი მიმმეტდი მთავრობის მოწოდება მილიტარისტების სხვადასხვა კოლექტივებიდან, ისიც ცარიელი ხაზინის დროს. (ადს)

ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ - ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲣᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲐᲮᲠᲘ

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ, 7 დეკემბერი. სახელმწიფო დეპარტამენტის წრეებში ფიქრობენ, რომ ფინ-იოი-სიანი, ენ-სი-შანი და სხვები, ხელისუფლებიდან გადაადგენენ ჩან-კაი-შის და მთავრობის სათავეში დაადგენენ ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘᲡ ან სხვა ვინმეს ზომიერთა რიცხვიდან. (ადს).

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 8 დეკემბერი. როგორც „დელეგეიტ“-ის საკანონო ინფორმაციიდან ᲩᲜᲔᲚᲘᲡ სახელმწიფო საბჭოს სხდომაზე **ჩან-კაი-შიმ გამოაცხადა, რომ გადადგომას აპირებს.** მან **ᲗᲣᲠᲘᲜᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ-ᲛᲝᲗᲐᲜᲐᲨᲠᲝᲛᲐ** ᲢᲐᲜ-ᲨᲔᲜ-ᲩᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ, **ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲡᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ** ᲩᲐᲜ-ᲙᲐᲘ-ᲨᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲨᲔᲜᲨᲕᲜᲐ: ᲩᲐᲜ-ᲙᲐᲘ-ᲨᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲛᲔᲠᲘᲒᲔᲚᲘ ᲛᲝᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲐ ᲩᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲘ ᲠᲔᲠᲝᲠᲛᲘᲡᲢᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ. (ᲐᲓᲡ)

ᲡᲐᲥᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲪᲐᲙᲘᲡ ᲡᲔᲡᲘᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 7 დეკემბერი. საკავშირო ცაკის სესიის 7 დეკემბრის საღამოს სხდომაზე დასრულდა კამათი ამხ. **ᲛᲘᲣᲚᲚᲐᲣᲩᲘᲡ** მოხსენების გამო ტრაქტორების მშენებლობის შესახებ. სიტყვებით გამოვიდნენ პროფ. ᲠᲘᲐᲖᲐᲜᲝᲕᲘ, ᲠᲘᲡᲜᲘᲩᲘᲜᲘ, აკადემიკოსი ᲛᲐᲠᲢᲘ და სხვ.

შემდეგ სესიამ მოისმინა საკ. ცაკის თავმჯდომარის ამხ. პეტროვსკის მოხსენება საკავშირო მიწსახკომის შექმნის შესახებ.

ᲐᲛᲮ. ᲞᲔᲢᲠᲝᲕᲡᲙᲘᲡ ᲛᲝᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲐ

„კოლექტივიზაციის იმ ტალღის წყალობით, —ამბობს ამხ. პეტროვსკი,— რომელიც მოედვა სოფელს, უახლოესი წლების განმავლობაში ჩვენ გვექნება კოლექტივიზაციის მთლიანი ოლქები, ამჟამად ჩვენ გვაქვს 60.000-ზე მეტი კოლმეურნეობა. ტეხნიკურ კულტურების და მესაქონლეობის განვითარების მნიშვნელობასთან დაკავშირებით განსაკუთრებული მნიშვნელობა ეძლევა სასოფლო მეურნეობის დარაიონებას.

ხუთი წლის განმავლობაში დაგვჭირდება 3.000-ზე მეტი უმაღლესი კვალიფიკაციის აგრო-ტეხნიკური მუშაკი, 480.000-ზე მეტი საშუალო კვალიფიკაციის და 600.000-ზე მეტი კვალიფიციური მუშა. ყველა ამ ამოცანების გადაჭრა შეუძლია მხოლოდ საკავშირო მიწსახკომს. საკავშირო მიწსახკომმა უნდა ჩაატაროს უდიდესი მუშაობა სასოფლო- მეურნეობის მაქსიმალური განვითარებისა და სოციალისტურად გარდაქმნის დარგში“.

მოხსენების შემდეგ სესიამ ერთხმად მიიღო დადგენილება საკავშირო მიწსახკომის შექმნის შესახებ. (ადს)

ᲐᲛᲮ. ᲔᲜᲣᲨᲘᲫᲘᲡ ᲛᲝᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 9 დეკემბერი. საკავშირო ცაკის 8 დეკემბრის დილის სხდომაზე ამხ. ᲔᲜᲣᲨᲘᲫᲘᲡ გააკეთა მოხსენება ცაკის ორ უკანასკნელ სესიებს შორის მიღებულ დადგენილებების შესახებ. მან აღნიშნა, რომ სულ ამ პერიოდის განმავლობაში მიღებულ იქნა 93 კანონი. წარდგენილი დადგენილებები ერთხმად იქნა მიღებული კომისიის შეაწორებებით.

სესიამ ერთხმად დაამტკიცა საბჭოთა კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილება სახალხო მეურნეობის 1929—30 წლის საკონტროლო ციფრების შესახებ, დაამტკიცა პროექტი საბჭოთა კავშირის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტისა 1929—30 წლისათვის და ანგარიში საბჭოთა კავშირის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულებისა 1927—28 წელში.

ამხ. მეულაუკის მოხსენების გამო სესიამ ერთხმად დაამტკიცა დადგენილება ტრაქტორებისა და მანქანათმშენებლობის შესახებ.

ᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲔᲑᲘ ᲡᲐᲙ. ᲪᲐᲙᲘᲡ ᲙᲠᲘᲖᲘᲡᲘᲜᲗᲐᲨᲘ

რეზოლიუციების მიღების შემდეგ სესია ერთხმად იღებს ამხ. Ა. ᲔᲜᲣᲨᲘᲫᲘᲡ წინადადებას საკ. ცაკის ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ შესახებ. პრეზიდიუმის კანდიდატებით: საკავშირო საბჭოდან ამხ. **ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲗᲘᲡ** და საერთო სიით —ამხ. **ᲚᲣᲜᲩᲐᲠᲡᲙᲘᲗᲘᲡ**.

სესიამ დაამტკიცა ამხ. ᲙᲘᲠᲘᲩᲘᲣᲚᲘᲡ თხოვნა მისი განთავისუფლების შესახებ საკავშირო საბჭოს მდივნის მოვალეობიდან მისი საბჭოთა მოსამსახურეობის პროფკავშირის ცენტრალურ თავმჯდომარედ დანიშვნის გამო.

საკავშირო საბჭოს მდივნად არჩეულია ამხ. **ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲓᲘ**.

ᲡᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲛᲘᲬᲡᲐᲮᲙᲝᲛᲘᲡ ᲐᲠᲩᲔᲕᲐ

ამხ. ენუქიძის წინადადებით სესიამ საბჭოთა კავშირის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარად ერთხმად აირჩია ამხ. **ᲘᲐᲙᲝᲑ ᲐᲠᲘᲐᲕᲘᲩᲘ ᲓᲔ ᲘᲐᲙᲝᲕᲚᲔᲕᲘ** (ᲐᲓᲡ).

ᲡᲔᲡᲘᲘᲡ ᲓᲐᲮᲣᲠᲕᲐ

ᲐᲛᲮ. ᲙᲐᲚᲘᲜᲘᲜᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

ᲡᲔᲡᲘᲘᲡ დახურვის წინ ამხ. **ᲙᲐᲚᲘᲜᲘᲜᲘᲡ** შემდეგი მოკლე სიტყვით მიმართა ცაკის წევრებს:

„ᲛᲐ სესიის მუშაობა,—სთქვა ამხ. კალინინმა,—ჩატარდა საბჭოთა კავშირის ეკონონიური და აგრეთვე კულტურული მიღწევების აღნუსხვის ნიშნად ქვეშ. რომ შეეხებოდა ახალ მუშათა უბნებს და შეგადართათ ისინი მეფის რეჟიმის დროს არსებულ მუშათა უბნებს, დავინახავთო, თუ რა უდიდესი მუშაობა შეეხარულთეთ ჩვენ რევოლიუციის დროს და რა ცვლილებები მოვახდინეთ მუშათა კლასის ცხოვრებაში.

საბჭოთა კავშირის მიღწევები არ ამიოწურება მხოლოდ შინაური მდგომარეობით. მიღწეულნი გვაქვს აგრეთვე ჩვენი საერთაშორისო მდგომარეობის დარგშიც. ეკონომის ვერც ერთი ქვეყანა ვერ ახერხებს არსებობას ომის დროს გამდიდრებულ ამერიკის გარეშე, რომელიც წარმოადგენს სესხების მძლავრ წყაროს ბურჟუაზიული სახელმწიფოებისათვის. საბჭოთა კავშირში ამ საშუალებათა წყაროს წარმოადგენენ მუშათა კლასისა და მშრომელი გლეხობის შეგნება, რომ მშენებლობა საჭიროა და ამისათვის საჭიროა ერთგვარი მსხვერპლის გაღება. ეს გიგანტური მშენებლობა სრულდება მასების უდიდესი ენტუზიაზმით. ამ ენტუზიაზმის შეთავსება რევოლიუციონური პროლეტარული პარტიის ხელმძღვანელ როლთან ძალიან ძალა, რომელიც გვაძლევს ჩვენს წინაშე შესაბამისად ამ ეტაპზე დაბრკოლებების გადალახვის საშუალებას“.

დასასრულ ამხ. კალინინი ჩერდება გაზაფხულის ოცდა თესვისათვის მზადების შესახებ.

„თუ ლითონი,—ამბობს ამხ. კალინინი,—წარმოადგენს მრეწველობის ბაზას, ხორბეულეული მეურნეობა ახეთი ბაზაა სასოფლო მეურნეობისათვის.

ჩვენ მიზნად უნდა დავისახოთ გაზაფხულის თესვის კამპანიის უფრო უკეთ ჩატარება, ვიდრე ოდესმე“.

ამხ. კალინინი სესიის დახურულად აცხადებდა (ადს).

ᲐᲛᲮ. ᲘᲐᲙᲝᲕᲚᲔᲕᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲕᲜᲐ

ᲡᲐᲑᲭ. ᲙᲐᲕᲨ. ᲛᲘᲬᲐᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮ. ᲙᲝᲛᲘᲡᲠᲐᲓ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 9 დეკემბერი. საკავშირო ცაკის სესიის საბჭოთა კავშირის მიწადმოქმედების სახალხო კომისრად ერთხმად აირჩია ამხ. **ᲘᲐᲙᲝᲑ ᲐᲠᲘᲐᲕᲘᲩᲘ ᲓᲔ ᲘᲐᲙᲝᲕᲚᲔᲕᲘ** (ᲐᲓᲡ).

ᲐᲛᲮ. ᲘᲐᲙᲝᲕᲚᲔᲕᲘᲡ ᲑᲘᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ

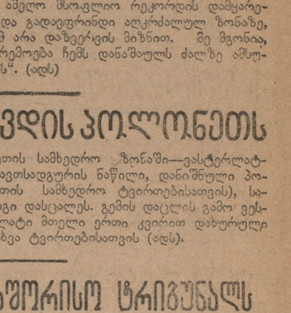

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 9 დეკემბერი. ამხ. იაკობ არაკელიძე იაკოვლევი დაიბადა 1896 წელს. აპტიური რეფოლიუციონური მუშობა დაიწყო 1913 წელს, როცა შეიდა ᲞᲔᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲓᲘᲡ პოლიტეხნიკურ ინსტიტუტის ᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲣᲠ წრეში. იმავე წელს ის შეიდა რ. ს. დ. ᲞᲐ (ბ) წეგრად. თებერვლის რეფოლიუციის წინ ამხ. იაკოვლევი დაპატიმრებულ იქნა, ყაზანის ტაძართან გამართულ დემონსტრაციასთან დაკავშირებითი. უშუალოდ თებერვლის რეფოლიუციას შემდეგ ამხ. იაკოვლევი აწარმოებდა მუშაობას მუშათა მილიციის მოსაწყობათ. შემდეგ ის გაგზავნილ იქნა პარტმუშაობისთვის ეკატერინოსლავში (ახლა დნეპროპეტროვსკი), სადაც იყო პარტიული კომიტეტის მდივანი და ქალაქის აღმასკომის პრეზიდიუმის წევრი. სამოქალაქო ომის დროს ამხ. იაკოვლევი არაერთგზეურად მუშობდა უკრაინაში. ერთხანს ის იყო არალეგალურ რეგიონის თავმჯდომარე და აგზავნეს მოაწყო პიტლიურას წინააღმდეგ ხარკოვში. ამ პერიოდში ამხ. იაკოვლევი იყო ეკატერინოსლავის, კიევის და ხარკოვის საუბნო-ᲠᲐᲜᲝᲕᲘ პარტ. კომიტეტების მდივანი, იყო 14 ᲬᲚᲘᲡ ᲐᲠᲘᲜᲘ პოლიტგანყოფილების უფროსი და ᲐᲠᲛᲘᲐᲡ ᲙᲝᲛᲘᲡᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ (ბ) პოლიტგანყოფილების ᲛᲝᲠᲘᲡ.

სამოქალაქო ომის დამთავრების შემდეგ ამხ. იაკოვლევი მუშობდა პარტიის ცენტრში, როგორც ᲑᲔᲫᲔ

ელექტრომშენებლობა საქართველოში და სომხეთში

მოსკოვი, 9 დეკემბერი. საბჭოთა ავშირის ს. მ. ს. საბჭოს პრეზიდიუმმა დაამტკიცა საქართველოს ელექტრომშენებლობის სამუშაოთა გეგმა 1929—30 წლისათვის. მიმდინარე წელს უნდა გაგრძელდეს რიონჰესის პირველი რიგის სამუშაობები და დაიწყოს რიონჰესისა და ზაჰესის მეორე რიგის სამუშაოები. გარდა ამისა, გაგრძელდება მუშაობა რიონჰეს-ზაჰესის მაღალვოლტიანი გადამცემი ხაზის გასაყვანად, აგრეთვე გაყვანილი იქნება მაღალვოლტიანი გადამცემი ხაზი სურამის უღელტეხილისაკენ. რიონჰესის სამუშაოებისათვის 1929—30 წელს გადადებულია 11 მილიონი მანეთი, ზაჰესისათვის—2.100.000 მანეთი.

სომხეთში 1929—30 წელს დაიწყება კანაკირის 16.000 კილოვატიანი სადგურის შენებლობა, რისთვისაც გადადებულია 1 მილიონი მანეთი. გარდა ამისა, გაგრძელდება მუშაობა ძორაჰესის სადგურის ასაგებად, აგრეთვე ძორაჰეს-ყარაქილისას ელექტრო გადამცემი ხაზის გასაყვანად. ძორაჰესის სადგურის სამუშაოებისათვის გადადებულია 5 ნახევარი მილიონი მანეთი (ადს).

პრემიტები ჩაის მრეწველობისათვის

მოსკოვი, 9 დეკემბერი. შრომისა და თავდაცვის საბჭომ ჩაის მრეწველობის კაპიტალურ დაბანდებათა თანხა განსაზღვრა 22,6 მილიონი მანეთით. შრომისა და თავდაცვის საბჭომ დაადგინა მომდინარე წელს ჩაის კულტურისათვის გამოყენებული იქნას ასი-ლი 6.500 ჰექტარი. საკავშირო სახკომსაბჭომ ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში ჩაის კულტურისათვის ფინანსების მიწოდების რაოდენობა 1929—30 წელს განსაზღვრა 7.600.000 მანეთით. კრედიტის რაოდენობა ერთ ჰექტარზე განსაზღვრულია საბჭოთა მეურნეობებისათვის 1.308 მან., ხოლო კოლმეურნეობებისათვის 1.320 მანეთით. პლანტაციების გასაშენებლად მიცემულ გრძელვადიან კრედიტზე (12 წლით) საბჭოთა მეურნეობებისათვის და კოლმეურნეობებისათვის დაწესებულია 3 პროცენტი წლიურად, ხუთის განმავლობაში 1929 — 30 წ. ბ. ს. საბჭოს პრეზიდიუმმა დაამტკიცა საქართველოს ელექტრომშენებლობის სამუშაოთა გეგმა 1929—30 წლისათვის. მიმდინარე წელს უნდა გაგრძელდეს რიონჰესის პირველი რიგის სამუშაობები და დაიწყოს რიონ-ზაჰესისა და ზაჰესის მეორე რიგის სამუშაოები. გარდა ამისა, გაგრძელდება მუშაობა რიონჰეს-ზაჰესის მაღალვოლტიანი გადამცემი ხაზის გასაყვანად, აგრეთვე ძორაჰეს-ყარაქილისას ელექტრო გადამცემი ხაზის გასაყვანად. ძორაჰესის სადგურის სამუშაოებისათვის გადადებულია 5 ნახევარი მილიონი მანეთი (ადს).

ეუშეგი და მოჯაჯგირეები უმაღლეს სასწავლებლებში

საკავშირო პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება

მოსკოვი, 9 დეკემბერი. საკავშირო პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა მოისმინა ამხ. ბეშენჩუკის მოხსენება უმაღლეს სასწავლებლებში მიღების შესახებ და გამოიტანა შემდეგი დადგენილება:

1930 წელს მიღწეულ იქნეს უმაღლესი სასწავლებლების სოციალური შემადგენლობის გაუმჯობესება. ინდუსტრიალური-ტექნიკურ უმაღლეს სასწავლებლებში მიღებული მუშებისა და მათი შვილების პროცენტი უნდა შეად გენდეს არა ნაკლებ 70-სა, ხოლო მოჯაჯგირეებს, მუშებს, კოლმეურნეობათა მუშაკებსა და ღარიბი გლეხების პროცენტი უმაღლეს სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებლებში მიღებულთა შორის უნდა იყოს არა ნაკლებ 75-სა. უმაღლეს სასწავლებლებში მოსამზადებელი მუშათა კურსების ქსელის გაფართოებასთან ერთად განათლების სახალხო კომისარიატის ორგანოებმა, უმაღლესი ტეხნიკური განათლების მთავარმა მმართველობამ და პროფკავშირთა ორგანიზაციებმა თავიანთი ხარჯზე უნდა მოამზადონ არა ნაკლებ 5000 მუშისა უმაღლეს სასწავლებლებში გასაგზავნად. ამ 5000 მუშის მომზადება უნდა დაიწყოს არა უგვიანეს 1930 წლის 1 იანვრისა.

ამავე დროს ეკალები მიწა-ტყის მუშათა კავშირის ცენტრალურ კომიტეტს სამი დღის განმავლობაში შეადგინოს თავისი დარგი 2000 მუშის მომზადების გეგმა უმაღლეს სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებლებში შესასვლელად. განათლების სახალხო კომისარიატმ დაუკვალა ხერხოზული ყურადღება მიაქციოს იმას, რომ გაფმჯობესებულ იქნას მუშათა შვილების საერთო მომზადების საქმე მეორე სოფხუროს სკოლებში და მიეწეოს დამატებითი მეცადინეობა მოსამზადებლად უმაღლეს სასწავლებელში გამოცდის ჩაბარებისათვის (ადს).

საკ. ა. ლ. კ. კ. ცეკას პლენუმის დასურვა

მოსკოვი, 8 დეკემბერი. დაიბარა საკ. ა. ლ. კ. კ. ცეკას პლენუმი. უკანასკნელი პლენუმზე მოხსენებული შინაპარტიული მდგომარეობისა და სოკ. კომკავშირის მდგომარეობის შესახებ გამოვიდა ამხ. კაგანოვიჩი. პლენუმმა მიიღო რეზოლუცია სამეურნეო მშენებლობაში კომკავშირის მონაწილეობის, ახალგაზრდობის კლასობრივი აღზრდის, საკავშირო მშენებლობის ძირითადი ამოცანების და სამხედრო მუშაობის შესახებ. პლენუმმა დაკმაყოფილება ამხ-ების განაცვალეიეს, ივანოვის, რახმანოვის და ედდინოვის თხოვნა და გაანთავისუფლა ისინი ც. კ.-ის მდივნების მოვალეობისაგან მათი სურვილისა გადასვლის გამო. ც. კ.-ის ახალ მდივნად აირჩიეს ამხ-ები სალტანგი და ჩემოდანოვი (მოსკოვი), ნოვმოვი (ურალი) და ვლადიმიროვი (ლენინგრადი). ც. კ.-ის ბიუროში შეკვანილ იქნენ ამხ-ები ლუკიანოვი (მოსკოვი), ბუსკეი (ლენინგრადი) და ვასილიევა. პლენუმმა დაამტკიცა ც.-კ.ის ბიუროს დადგენილება ამხ. ბორტაშევის გამოყვანის შესახებ ც. კ.-ის შემადგენლობიდან. ხელმძღვანელ პარტიულ, სამეურნეო და პროფესიონალურ სამუშაოზე პლენუმმა ც. კ.-ის შემადგენლობიდან გამოჰკო 12 წეგრი. პლენუმმა მისალმება გაუგზავნა შორეულ აღმოსავლეთის ოლქის

ხუთდღიანი სავაჭრო კვირა

მოსკოვი, 8 დეკემბერი. განუწყვეტელ წარმოებაზე გადასვლასა თავიროობს, კომისიამ წინადადება მისცა საბჭოთა კავშირის ეკონომიის სახ. კომისარიატს და „ცენტროსოიუზ"-ს არა უგვიანეს 1930 წლის 1 თებერვალს განუწყვეტელ მუშაობაზე გადაიყვანონ მთელი სავაჭრო ქსელი სამრეწველო ქალაქებში და მუშებით დასახლებულ ადგილებში, მთელი სავაჭრო აპელასიათვის სავალდებულოდ იქნა ცნობილი ხუთდღიანი სავაჭრო კვირა. (ადს)

ამხ. პარასკევის გამგზავრება თურქეთში

მოსკოვი, 9 დეკემბერი. 8 დეკემბერს საღამოს 7 საათზე ანგორაში გაემგზავრა საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი ამხ. კარახანი.

ამხ. კარახანის გამგზავრება თურქეთში წარმოადგენს პასუხს თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის ტევფიკ რუშდი-ბეის სტუმრობაზე 1926 წ.

ამხ. კარახანი გამგზავრების დროს გააცილეს თურქეთის, სპარსეთის და იაპონის ელჩებმა და საგარეო საქმეთა კომისარიატის წარმომადგენლებმა. (ადს)

ახალი აკადემიკოსების კანდიდატურა

ლენინგრადი, 9 დეკემბერი. სამეცნიერო აკადემიის წევრთა უკანასკნელი არჩევნების შემდეგ გარდაიცვალა შვიდი აკადემიკოსი. განთავისუფლებულ ვაკანსიებზე წამოყენებულია 20-ე კანდიდატი. წამოყენებულია ამხ. ლუნაჩარსკის, პროფესორი ვილიამოვის, ვოლგინის, ზლოსენბუროველი მოროზოვის და სხვათა კანდიდატურა (ადს).

საბჭოთა კავშირის ქიმიზაცია

მოსკოვი, 9 დეკემბერი. ამხ. რუთუტაკის თავმჯდომარეობით გაიმართა ქიმიზაციის კომიტეტის პრეზიდიუმის სხდომა.

პროფესორ ბრიკეს შემდეგ ეროცელი სტუდენტი წარმოსთქვა ამხ. რუთუტაკმა, რომელმაც აღნიშნა, რომ ქიმიური მრეწველობის ზოგადიერთი ორგანიზაციები და ხელმძღვანელი ორგანოები ძლიერ ცოტა ყურადღებას აქცევენ მინერალური სასუქის წარმოებას. ამ მხრივ მან აღნიშნა ბრაკული ნაკლი და წამოაყენა მთელი რიგი წინადადებები.

კამათის შემდეგ კომიტეტის პრეზიდიუმმა გაიზიარა ამხ. რუთუტაკის დასკვნები და წინადადებები და აირჩია კომისია, რომელსაც მიანდო შეიმუშაოს ლონისძიებათა სისტემა სასუქის მრეწველობის განსამტკიცებლად.

ამხ. რუთუტაკის წინადადებით, პრეზიდიუმმა დაადგინა გადაისინჯოს კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის შემადგენლობა. პრეზიდიუმმა დაადგინა მოიწვიოს ქიმიზაციის კომიტეტის მორგი პლენუმი 1930 წლის იანვარში. (ადს).

ანტირელიგიური კამპანია

მოსკოვი, 8 დეკემბერი. საკავშირო პროფსაბჭო ამ დღეებში დაგიბარებს დირექტივებს, მომავალ საშობაო დღესასწაულებში ანტირელიგიური კამპანიის ჩატარების შესახებ. საკითხია ამ კამპანიის დაფუძნებულ ნიშნებზე დაწყება. საკ. პროფსაბჭოს აზრით, დამკვიდრება ჩაგვალებსა ოლიგიურ დღესასწაულებში განსაკუთრებული დისციპლინა უნდა გამოიჩინონ. დამკვიდრება ბრიგადიები უნდა გადაიქცეს მოთავეებად შეგანძრევლობაში მეკრეხლა და წარმოებაში. შოოოს; მათ შობის დღეებში (ძველი და ახალი სტილით) საუკეთესო მუშობის მაგალითი უნდა უჩვენონ სხვებს. (ადს)

გუშათა უნივერსიტეტი

სამეცნიერო აკადემიასთან ლენინგრადი, 9 დეკემბერი. სამეცნიერო აკადემიასთან გაიხსნა მუშათა უნივერსიტეტი ორი წლის კურსით.

50.000 მან. მოგება

ლენინგრადი, 8 დეკემბერი. სახ. ბანკის კანტორაში გამოიცხადა უცნობი ქალი, რომელმაც ითხოვა შეემოწმებინათ მის მიერ წარდგენილი 1922 წლის სესხის ობლიგაციები. გამოირკვა, რომ ერთ-ერთმა ობლიგაციამ 1-ლოსში მოიგო 50.000 მანეთი. ობლიგაციის პატრონი ქალი ნახევარი წელიწადია უმუშევარია. (ადს)

ამ.-კავკასიის ფედერაციის განვითარების ახალი ეტაპი

ამხ. მ. კახიანის სიტყვა საკ. კ. პ. (ბ.) ა.-კ. საოლქო კომიტეტის პლენუმზე 1929 წ. 27 ნოემბერს

ლენინი ამიერ-კავკასიის ფედერაციის შესახებ

ამხანაგებო, ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის ამ პლენუმმა უნდა გამოიტანოს უადრესად მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება ჩვენი პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის შესახებ ამიერ-კავკასიის ახალ პირობებში. ეს გადაწყვეტილება უშუალოდ გამომდინარეობს საკავშირო კომპარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური უკანასკნელი დირექტივიდან ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის შემდგომი მუშაობის შესახებ. მე მსურს გადმოგცეთ პატარა ცნობა ამ საკითხზე.

ცენტრალური კომიტეტის ეს დირექტივა ჩვენს წინაშე სვამს საკითხს იმის შესახებ, რომ საკმაოა ჩვენი მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების ძირითადი შეცვლა და ჩვენი რიგების გარდაქმნა მთელი სახალხო მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქციის ახალ პირობიდან შეგეგმვის შესაბამისად. ეს დირექტივა არსებითად მოახსენებს იმას, რომ ამიერ-კავკასიის ფედერაცია ამჟამად შედის თავისი განვითარების ახალ ეტაპში—მეორე ეტაპში, როდესაც პირველ ადგილზე სდგება უმთავრესად სამეურნეო მშენებლობის საკითხები.

საქმე იმაშია, რომ როდესაც იშვიზოდა ამიერ-კავკასიის ფედერაცია, ჩვენ ამოცანად ვისახავდით შეგვექმნა ნაციონალური მშვიდობიანობის ორგანო, გამოგვეძებინა ამიერ-კავკასიის ხალხთა ძმური თანაცხოვრების საუკეთესო ფორმა, გავგემტკიცებინა ნაციონალური მშვიდობიანობა, შეგვექმნა ამ საფუძველზე პირობები ჩვენი ქვეყნის საწარმოო ძალთა განვითარებისათვის და სოციალიზმზე გადასვლისათვის. შვიდ წელიწადზე მეტია, რაც ჩვენ ამ ამოცანას ვასრულებთ. ამ მხრივ ჩვენ გვაქვსდა ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, ჩვენი ბელადის ლენინის მითითება. გადამწყვეტ მითითება ამხ. ლენინმა მოგვცა ჯერ კიდევ 1921 წელს. ეე ვფიქრობ, საჭიროთ მიჩნეულია გავიხსენოთ ამხ. ლენინის ეს სახელწოდებელი მითითება. ამიერ-კავკასიის კომუნისტებისადმი მიმართულ წერილში იგი სწერდა: „მხურვალედ მივესალმები კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკებს; ნეტას ვაძლევ ჩემ თავს გამოვთქვა იმედი, რომ მათი მეგობრო კავშირი ან შეჭმნის ნაციონალური მშვიდობიანობის ისეთ ნიმუშს, რომელიც უბანავა ბურჟუაზიის დროს და შეუძლებელია ბურჟუაზიულ წყობილებაში. მაგრამ რაც უნდა დიდად მნიშვნელოვანი იყოს, მშვიდობიანობა კავკასიის მუშებსა და გლეხებს შორის, კიდევ უფრო მეტად მნიშვნელოვანია შეეინარჩუნოთ და განვითარეთ საბჭოთა ხელისუფლება, როგორც გარდამავალი საეტაპური სოციალიზმისაკენ. ეს ამიერ-კავკასია ძნელია, მაგრამ შესახრულებელი“...

ეს ბნიშვნელოვანი, ძნელი, მაგრამ შესახრულებელი ამოცანა, რომელიც დაგვისახა ლენინმა ჯერ კიდევ 1921 წლის აპრილში, ჯერ კიდევ ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების წარმოშობის მომენტში. და ამ დროიდან ლენინის თვალყურს ადევნებდა ჩვენი რესპუბლიკების ცხოვრებასა და განვითარებას.

ამავე 1921 წლის დეკემბერში ლენინმა უფრო გარკვევით გამოსთქვა აზრი ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციის შექმნის შესახებ. იგი აწერდა ამხ. სტალინს: „ცნობილი იქნას, რომ რესპუბლიკათა ფედერაცია პრინციპალურად აბსოლუტურად სწორია და იგი აუცილებლად განხორციელებულ უნდა იქნას“...

ამას იგი სწერდა ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციის შექმნის საჭიროების შესახებ. როგორც თქვენ გახსოვთ, ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების ფედერაცია შეიქმნა 1922 წლის მარტში. და ჩვენ უნდა ვთქვათ, რომ ამიერ-კავკასიის პარტიულმა ორგანიზაციებმა შეასრულეს ამბ. ლენინის ეს გადამწყვეტი მითითება. როდესაც ჩვენს წინაშე ეს დადგა ხაკითხი, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ცალკე ნაციონალური რ[illegible] ფედერაციის გაერთიანება და ამიერ-კავკასიის ფედერაციის შექმნა, ჩვენ, მოუხდავად იმისა, რომ თავს დაგვეჩხვიდნენ ჩვენი მტრები და ზოგიერთი ცრუ მეგობრებიც, ყოველთვის თავგამოდებით მოვითხოვდით ამიერ-კავკასიის ფედერაციის შექმნას. თქვენ იცით, რომ ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაციის ჩასახვის დასაბუთებაშივე ჩვენ გაავფრებული ბანერა—საბჭოთა ბანერი—ბოლშევიკურ ბანერ-ბანერ-ბანერ-

საალმშენებლო სეზონის მოსამზადებელი მუშაობა

ზამთრის პერიოდი მაქსიმალურად გამოვიყენოთ მოსამზადებელი მუშაობის გასაცოცხლებლად

ნუ გავიმეორებთ 1928—29 წლის შეცდომებს, როდესაც მთელი რიგი ორგანიზაციები მოუმზადებელი შეხვდნენ საალმშენებლო სეზონს

საქ. მუშგლეხინი შეუდგა მოსამზადებელი მუშაობის გამოკვლევას

ღონისძიებები მშენებლობის გასაუმჯობესებლად

ჩვენში წარმოებული საალმშენებლო სამუშაოების ახასიათებს ერთი დიდი ნაკლი: საალმშენებლო ორგანიზაციები წინასწარ არ ეწყობიან საალმშენებლო სეზონისათვის, პროექტების დამუშავება არ სწარმოებს სამუშაოების დაწყებამდე, რის გამო მშენებლობის პროცესი ხშირად ხდება აღებული გეზის შეცვლა ზოგჯერ მუშაობის შეჩერება და სრულებით ზოგჯერ მუშაობის შეჩერება და სრულებით თავიდან დაწყება.

ა.-კ. სახკომსაბჭომ ჯერ კიდევ ა.-წ. მაისში აღნიშნა, რომ მთელ ორგანიზაციებს არ შეუსრულებიათ შრომის და თვდადაცვის საბჭოს დირექტივა მოსამზადებელი მუშაობის ჩატარების შესახებ 1928—29 წლის საალმშენებლო სეზონისათვის. ასეთ ორგანიზაციებს რიცხვს ეკუთვნის ა. კ. სახელმწიფო ვაჭრობის საკაციო საწ-ბა, „ზაკომიუზი", სოციალზღვევის მთავარ მმართველობა, ცეკავშირი, „სოფლის კავშირი", მუშკოოპი, ყველ-კარაქ-კავშირი, სამხნი, თბილისის აღმასკომი, სამთო ტრესტი, მარგანეციის ტრესტი, სტალინ მრეწველობის ტრესტი და აარეშუმის ტრესტი.

სახკომსაბჭომ აღნიშნა, რომ საალმშენებლო სამუშაოების უმრავლესობა უზარმაზარია. ასეთ საქმეებს ეკუთვნის ა. კ. სახელმწიფო ვაჭრობის საკაციო საწ-ბა, „ზაკომიუზი", სოციალზღვევის მთავარ მმართველობა, ცეკავშირი, „სოფლის კავშირი", მუშკოოპი, ყველ-კარაქ-კავშირი, სამხნი, თბილისის აღმასკომი, სამთო ტრესტი, მარგანეციის ტრესტი, სტალინ მრეწველობის ტრესტი და აარეშუმის ტრესტი.

სახკომსაბჭომ აღნიშნა, რომ საალმშენებლო სამუშაოების უმრავლესობა უზარმაზარია. ეს ორ-ორ ნაწილად, ერთი ნაწილი ეკუთვნის ა. კ. სახელმწიფო ვაჭრობის საკაციო საწ-ბა, „ზაკომიუზი", სოციალზღვევის მთავარ მმართველობა, ცეკავშირი, „სოფლის კავშირი", მუშკოოპი, ყველ-კარაქ-კავშირი, სამხნი, თბილისის აღმასკომი, სამთო ტრესტი, მარგანეციის ტრესტი, სტალინ მრეწველობის ტრესტი და აარეშუმის ტრესტი.

სახკომსაბჭომ აღნიშნა, რომ საალმშენებლო სამუშაოების უმრავლესობა ეხება ისეთ ორგანიზაციებს, ორ-ორ ნაწილად, ერთ

ქრონიკა

საქ. მესაქონლეობის კავშირის რწმუნებულთა ურადღება

დღეს, 10 დეკემბერს, საღამოს სრულ 6 საათზე, ბუშუთის სასახლის მცირე დარბაზში მოწვეულია საქ. მესაქონლეობის კავშირის რწმუნებულთა ყრილობა. ყრილობის დღის წესრიგი: 1) საქ. სან.-სამ. კოოპერაციის სისტემის რეორგანიზაციისა და მესაქონლეობის კოოპერაციის ორგანიზაციული მშენებლობის შესახებ, 2) მესაქონლეობის კავშირის სამოქმედო გეგმის განხილვა- დამტკიცება, 3) მესაქონლეობის კავშირის მმართველობისა და საკონტროლო ორგანოების არჩევნები, 5) მიმდინარე საკითხები.

ახალგაზრდების გაგზავნა სწავლა-გასვლაზე

განათლების სახალხო კომისარიატის კოლეგიის დადგენილებით წელს უმაღლესი სპეციალური ცოდნის მიღების მიზნით საზღვარგარეთ გაიგზავნება 12 ახალგაზრდა. აბრეშუმის მრეწველობის შესასწავლად გაიგზავნება—2, ჩაის მეურნეობისა—2, სიმინდის კულტურის შესასწავლად—1, ბამბისა—1, საფეიქრო დარგში—2, სამთამადნო—1, ორგანული დარგში—1 და ქიმიური მრეწველობის შესასწავლად—1.

სოცდაზღვევის საქმის პოპულიარიზაცია

სოცდაზღვევის კომიტეტმა სოცდაზღვევის საქმის პოპულიარიზაციის მიზნით, დადგა წყალობა მუშათა კლუბებთან მოაწყოს სოცდაზღვევის კითხვები. გარდა ამისა კლუბებში მუშამოსამსახურეთათვის სოცდაზღვევის საკითხზე მოეწყობა კონსულტაცია.

სიმინდი დამფუძველ რაიონებისათვის

თბილისში მიღებული ცნობით, გუშინ ბათომის ნიკოსადგურში მოვიდა გემი, რომელმაც მოიტანა სიმინდი დასაფენი საქართველოს დამშეულ რაიონებისათვის. სიმინდი დაუყოვნებლივ გადატვირთეს ეგიპტნში და გადაგზავნეს დამშეულ რაიონებში.

ბიუა-ტქის კავშირში

—► „მოჯამაგრეთა ხმა“. თვეში 5-ჯერ რა დროთი გადაეცემული იქნება გაზ. „მოჯამაგრეს ხმა“.

განათლების კომისარიატში

—► **სხდომები მუშათა კლუბებში.** განათლების კომისარიატის კოლეგიამ გადაწყვიტა ამიერიდან მუშათა კლუბებში მოაწყოს თავის ღია სხდომები.

—► **ჟურნალი.** განათლების კომისარიატი ახლო ხანში გამოსცემს 10 დღიურ ჟურნალს, რომელშიაც მოთავსებული იქნება კომისარიატის დადგენილებები, ცირკულარები და სადირექტივო წერილები.

—► **სამხატვრო აკადემიის პროფესორად** დამტკიცებულია მხატვარი **დ. კაკაბაძე.**

სახ. უნივერსიტეტში

—► **სტუდენტთა კონტრაქტაცია.** სახ. უნივერსიტეტმა ცეკავშირისაგან მიიღო მოთხოვნილება სოც. ეკ. ფაკულტეტის 75 სტუდენტის კონტრაქტაციაში გატარების შესახებ.

—► **სტიპენდიების განაწილება**—სახ. უნივერსიტეტის გამგეობა შეუდგა ახალ სტიპენდიების განაწილებას.

—► **პროფკომეთის გადარჩევა.** დამთავრდა სტუდენტთა პროფ. ორგანიზაციების გადარჩევა.

—► **განუწყვეტელი საწარმოო პრაქტიკა.** უნივერსიტეტის გამგეობა ამუშავებს სტუდენტთა განუწყვეტელ საწარმოო პრაქტიკაზე გადაყვანის საკითხს.

—► **თბილისის სახ. უნივერსიტეტის კლუბში** სამშაბათს, 10 დეკემბერს, დღის ორ საათზე შესდგება უნივერსიტეტის თანამშრომელთა საერთო კრება. დღის წესრიგშია: უნივერსიტეტის გამგეობის მოხსენება თავის შუამბის შესახებ, საზოგადოება „წერა-კითხვას“ შესახებ. ყველა თანამშრომელთა დასწრება სავალდებულოა.

ჯანმრთელობის კომისარიატში

—► **გორის საავადმყოფოს გასაფართოებლად** გადადებულია 5000 მანეთი.

—► **საექიმო ინარიცხი.** დასაღეთი საქართველოს სტაციასთან საექიმო დაწესებულებებს ჯანმრთელობის კომისარიატმა გადაუგზავნა 5000 მ. ხელსაწყოები.

—► **ხობის საავადმყოფოში** ჯანსახკომმა დამატებით მოაწყო 10 საწოლი.

—► **ჭრეველოს საავადმყოფოს** დასახარების სახით გადაეცა 1500 მ.

ხელოვნება

სახელმწიფო ოპერის თეატრი

ოპ. „სიციილიელი დალაქი“ მუს. **როსსინისა**

ამ ოპერის პირველად დადგმა მიმდინარე სეზონში დეკემბრის 6-ს გამოწვეული იყო მხოლოდ და მხოლოდ სერგეითი, ცნობილი ბანის, **ალექსანდრე პროზოროვის** დონ-ბაზილიოს როლში გამოყენებისა. ეს გარემოება ცხადათ ეჩვენოდა წარმოდგენას, და ამიტომ ზედმეტი ლაპარაკი დადგმის შინაარსზე და რაიმე ახალ მიღწევებზე. მაგრამ არ შეგვიძლია აუხეოთი გვერდი იმ არაჩვეულებრივ უცნაურობას, რომელიც გამოჩინინა დამს. არტისტმა **პავლოვ-არბენინმა** ორკესტრის ნიუანსებში. „სევილიელი დალაქი“ დაწერილია ნეაპოლიტანურ სკოლის ზეგავლენით, ესმოდა ოპერა ეოკალურ სილამაზეს და ტენორკას, და ამიტომ ამ ოპერის ბრეფაარ და ძნიარიული მუსიკის სარეკვერო მხარე, არასოდეს არ უნდა იქნას ეოკალურ ბასად სასიოდ. ჩვენის აზრით, პავლოვ-არბენინის მიერ მიღებული ხაზი ამ ოპერაში, სრულებით ეწინააღმდეგება ამ აზრს, და ამიტომ მრავალ შემთხვევაში ორკესტრის ხმოვანება ან არაჩვეულებრივი ტემპები—ეჯიბრებინან მონაწილეთა ძალებს შედეგის ყოველ საზღვარს. ამით უფლებულდა ჩოსსინის მთავარი ელემენტი—სასიმღერო ნაზის სრული სისუფთავე და მნიარული, მსუბუქი ხერხით შესრულება. ალეკსანდრე ბოროდოვის შემოქმედება ამ ოპერაში—მიაზნდეველია ოროგორც მშვენიერ ხმოვანებით, ისე ოემორიესტული გაკვრებით. მეტად კარგი დონ-ბაზილო�sს გრიმი, მშვენიერად გადმოცემელია ინტონაციი.

დიდის კმაყოფილებით აღვნიშნავთ ახალგაზრდა ბოლოდროინდელ **ნინეკა-ცოგურიას** გამოსვლას როზინის ძნელ როლში: ახალგაზრდა მომდერალმა გამოიჩინა ამ შემთხვევაში ფრიადი სერიოზულად დამუშავებული ტეხნიკის და ტემბრალური მეტყველების მხარე, კარგი ხმოვანი მასალა, მშვენიერი მეტიკალობა და სცენიერად სრული თავისუფლება, გამომდინარე როლის მტკიცედ შესწავლიდან. ფიგაროს როლს **ვენაბე** ასრულებს ისე, როგორც შეჩფერის აკადემიური სკენის მსახიობს, ხმის დამოჩრჩილებით ოპერის ფაქტურისადმი და თავის შეკავებით როლის გადაჭარბებად საუბედურად ამ ზომიერების შენახვაზე ამ სალამოს არავის უფიქრია ვენაბის გარდა, და ამიტომ, ზოგიერთი ადგილები ოპერისა წარმოგვიდგენენ პირდაპირ დაუშვებელი სახით, ამ მხრივ პირველი ადგილი დაიმსახურა, სხვა შემთხვევებში ფრიად თავშეკავებულმა **დემიანენკომ.**

ლემეშევმა აღმავიკვა როლში ვერ შეჰქმნა საკმარო შთაბეჭდილება. მართალია ლემეშევს ეტყობოდა როლის ოეოკალური მხარის კარგი მუსიკალური შეგრძნება, ეტყობოდა, რომ ლემეშევისათვის როლის სასიმღერო-ტეხნიკური მხარე არ წარმოადგენს არავითარ სძანელეს, მაგრამ, საერთოდ, როგორც ეოკალურად, ისე უმეტესად—სცენიერად—ლემეშევმა ვერ გამოიჩინა ამ როლში საკმარო სიტყიერ, და დასტოდა შთაბეჭდილება, რომ ამ როლის დამეშვიდებისათვის მას დასჭირდება კიდევ საკმარისი დრო.

კოტე მელვინეთ-უხუცესი.

ხელოვნების ქრონიკა

—► **სახელმწიფო თეატრები.** განათლების კომისარიატმა სახელმწიფო თეატრებად დამტკიცა: რუსთაველის თეატრი, ქუთაისის თეატრი, ოპერის თეატრი, მოზარდ მაყურებელთა თეატრი, სომხური და თურქული დრამები.

—► **„ყამარი“.** რუსთაველის თეატრში პირველ აბონენტისათვის დღეს წარმოდგენილი იქნება ს. შანშიაშვილის „ყამარი“.

—► **„აიდა“.** აბონენტის გარეშე დღეს ოპერაში მიდის „აიდა“.

—► **დისპუტი თანამედროვე ქართული ბელეტრისტიკის შესახებ.** ოთხშაბათს, 11 დეკემბერს, ხელოვნების სასახლეში (ოე. მარჯანიშვილის ქ. № 13) საბჭოთა მწერლების ფედერაციის საჯარო სხდომაზე სიმონ ჩიქოვანი წაიკითხავს მოხსენებას შემდეგ თემაზე: „ბელეტრისტიკის სიკვდილი“.

კამათში მონაწილეობისათვის მოწვეულნი არიან ქართველ მწერლობის ყველა მიმდინარეობათა წარმომადგენლები. დასაწყისი საღამოს სრულ 8 საათზე. შესვლა თავისუფალია.

ბიბლიოთეკა

სახალხო-კინოგანათლებითი ინსტიტუტი

ინსტიტუტის ბიბლიოთეკა ეცნობა ყველა ინსტიტუტებს, ორგანიზაციებს, ინსტიტუტებს, ბიბლიოთეკებს, ინდივიდუალურ მკითხველებს, ბიბლიოთეკებს, ინსტიტუტებს, ორგანიზაციებს, ინსტიტუტ